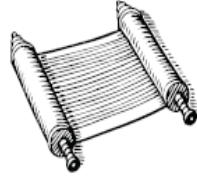

Center for Modern Torah Leadership

חרות ואחריות

www.TorahLeadership.org

"Taking Responsibility for Torah"

[WHY] DID MOSHE SEND YITRO AWAY?

Rabbi Aryeh Klapper

June 26, 2017

YCT Tanakh Yom Iyyun

1. When does Yitro come?
 - a. before Matan Torah
 - b. after Matan Torah
 - c. after binyan haMishkanRegardless, have to explain why the story is put before Matan Torah
2. What did Yitro hear? Why does it make him come?
 - a. Amalek
 - b. kriet yam suf
 - c. Matan Torah
 - c. Revelation
 - b. power
 - c.Thematically, must include Amalek
3. When does Yitro leave, and does he leave permanently?

I contend that whenever he leaves, it must be because of the interaction here.
4. What does Moshe tell Yitro (that he doesn't already know)?
5. Does Moshe ignore Tziporah? (Evidence for post-Matan Torah?) (Cf. Eliyahu and Tzarfatit?)
6. How does Moshe judge before Matan Torah (if it is before)? How will the judges judge?
7. Does Moshe take Yitro's advice? (Akeidat Yitzchak yes, Abravanel no)
8. Does Moshe send Yitro away? If yes, why?

שמות פרק טז פסוק א

וַיִּסְעוּ מֵאֵילָם וַיָּבֹאוּ כָּל-עֵדֶת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶל-מִדְבַּר-סִין אֲשֶׁר בֵּין-אֵילָם וּבֵין סִינֵי בְחַמְשָׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

שמות פרק יט, א-ב

בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינֵי: וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינֵי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיַּחֲנוּ שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הַהָר:

http://alhatorah.org/Chronology_%E2%80%93_Shemot_18

- [18:1](#) appears to be a wordy way of saying that Yitro heard only about the Exodus. This prompts various exegetes to suggest that he also heard reports about other events such as the revelation at Mount Sinai.
- [18:12](#) states that Yitro offered sacrifices "[before God](#)" ("לִפְנֵי הָאֱלֹהִים"), a term which is often used in Tanakh to describe the ark or the Tabernacle. However, if our story is in its chronological place and the Tabernacle was not yet built, it is unclear to what the term would refer.
- In [18:16](#), Moshe tells Yitro that he teaches the people "the statutes of God and His laws" ("הַקְּרִי הָאֱלֹהִים וְאֵת"). But what laws were there for Moshe to teach before the Decalogue was received at Mount Sinai?
- [18:24-26](#) reports that Moshe implemented Yitro's suggestions. A [parallel story](#) is found in Devarim 1 using almost identical language, but there it appears in the midst of Moshe's account of the events of the second year in the wilderness. Are both stories speaking of the same event, and if so, when did it happen?
- At the end of our story ([18:27](#)) Yitro departs for his own land. However, in [Bemidbar 10:29-32](#) we learn that [Chovav](#) (who is either identical with or related to Yitro) was still in the Israelite camp during the second year. Did Yitro come and go more than once?

מכילתא דרבי ישמעאל יתרו - מסכתא דעמלק פרשה א

"וישמע" - מה שמועה שמע ובא?

מלחמת עמלק שמע ובא, שהיא כתובה בצדו, דברי ר' יהושע.

ר' אלעזר המודעי אומר: מתן תורה שמע ובא, שבשעה שנתנה תורה לישראל זעו כל מלכי האדמה בהיכליהם, שנאמר (תהלים כט:ט) ובהיכלו כלו אומר כבוד. באותה שעה נתקבצו כל מלכי אומות העולם אצל בלעם הרשע . . . רבי אליעזר אומר: קריעת ים סוף שמע ובא, שבשעה שנקרע ים סוף נשמע מסוף העולם ועד סופו, שנא' (יהושע ה:א) ויהי כשמוע כל מלכי האמורי. וכן אמרה רחב הזונה לשלוחי יהושע: (יהושע ב:י-יא) כי שמענו את אשר הוביש ה' את מי ים סוף מפניכם בצאתכם ממצרים וגו' ונשמע וימס לבבנו ולא קמה עוד רוח באיש מפניכם . . .

וישמע יתרו חתן משה

אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ כִּי-הוֹצִיא יְהוָה אֶת-יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם:

ויספר משה לחתנו

אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפָרְעֹה וּלְמִצְרָיִם עַל אוֹדֶת יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל-הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מָצְאתֶם בְּדֶרֶךְ יִצְחָק יְהוָה:

ויחד יתרו

עַל כָּל-הַטּוֹבָה אֲשֶׁר-עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֹצִילוֹ מִיַּד מִצְרָיִם:

ויאמר יתרו

בְּרִיךְ יְהוָה

אֲשֶׁר הֹצִיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרָיִם וּמִיַּד פָּרְעֹה אֲשֶׁר הֹצִיל אֶת-הָעָם מִתַּחַת יַד-מִצְרָיִם:

עַתָּה יִדְעֵתִי

כִּי-גָדוֹל יְהוָה מִכָּל-הָאֱלֹהִים כִּי בִדְבַר אֲשֶׁר זָדוּ עָלֵיהֶם:

וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לְשַׁפֵּט אֶת־הָעָם
וַיַּעֲמֵד הָעָם עַל־מֹשֶׁה מִן־הַבֶּקֶר עַד־הָעֶרֶב:

A

מִה־הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֵתָּה עֹשֶׂה לְעָם
מִדּוּעַ אֵתָּה יוֹשֵׁב לְבַדְּךָ וְכָל־הָעָם נֹצֵב עָלֶיךָ מִן־בֶּקֶר עַד־עֶרֶב:

לֹא־טוֹב הַדְּבָר אֲשֶׁר אֵתָּה עֹשֶׂה: נִכְלַתְּ תִּבְלָל גַּם־אֵתָּה גַּם־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ
כִּי־כִבַּד מִמֶּךָ הַדְּבָר לֹא־תוֹכַל עֲשֹׂהוּ לְבַדְּךָ:

וְאָם אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה וְצוּן אֶל־הָיִים וְנִכְלַתְּ עַמֶּד וְגַם כָּל־הָעָם הַזֶּה עַל־מִקְמוֹ יָבֹא בְּשָׁלוֹם:

B

כִּי־יָבֹא אֵלַי הָעָם לְדַרְשׁ אֶל־הָיִים:
כִּי־יִהְיֶה לָהֶם דְּבַר בָּא אֵלַי וְשַׁפְטֵתִי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ
וְהוֹדַעְתִּי אֶת־חֻקֵי הָאֱלֹהִים וְאֶת־תּוֹרָתִי:

הִיָּה אֵתָּה לְעָם מוֹל הָאֱלֹהִים
וְהִבֵּאתָ אֵתָּה אֶת־הַדְּבָרִים אֶל־הָאֱלֹהִים:
וְהִזְהַרְתָּה אֶתְהֶם אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַתּוֹרֹת וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת־הַדְּרָר וְיָלְכוּ בָּהּ וְאֶת־הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן:

C

וְאֵתָּה תִּחְזַק מִכָּל־הָעָם אֲנִשִּׁי־חֵיל יִרְאִי אֶל־הָיִים אֲנִשִּׁי אֲמַת שְׂנֵאִי בְּצַע
וְשַׁמַּת עֲלֵהֶם שְׂרִי אֲלֵפִים שְׂרִי מֵאוֹת שְׂרִי חֲמִשִּׁים וְשְׂרִי עֶשְׂרֵת:
וְשַׁפְטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת
וְהִזְהַרְתָּ כָּל־הַדְּבָר הַגְּדוֹל וְיָבִיאוּ אֵלַי וְכָל־הַדְּבָר הַקָּטָן וְשַׁפְטוּ־הֶם
וְהִקְלִי מִעֲלֵיךָ וְנִשְׂאוּ אֵתָּה:

וַיְבַחֵר מֹשֶׁה אֲנִשִּׁי־חֵיל מִכָּל־יִשְׂרָאֵל
וַיִּתֵּן אֹתָם רִאשִׁים עַל־הָעָם שְׂרִי אֲלֵפִים שְׂרִי מֵאוֹת שְׂרִי חֲמִשִּׁים וְשְׂרִי עֶשְׂרֵת:
וְשַׁפְטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת
אֶת־הַדְּבָר הַקָּשֶׁה וְיָבִיאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְכָל־הַדְּבָר הַקָּטָן וְשַׁפְטוּ־הֶם:

שכל טוב (בובר) בראשית פרשת ויגש פרק מה:כד

וישלח את אחיו וילכו. אף על פי שדרשנו שכל שילוח הלמ"ד נדגשת, הרי הוא ע"מ שלא לחזור, והכא הלמ"ד נרפית, הרי היא לשון שליחות, עוד יש שלוחין במקרא שהלמ"ד נדגשת, והן לשון לווייה, כגון ואברם הולך עמם לשלחם (בראשית יח טז), וישלחו אותו ואת אשתו (שם יב ט), וישלחם יצחק (שם כו לא), וישלח את אחיו (שם מה כד), וישלח משה את חותנו (שמות יח כז), כולן מדוברים על אופן לווייה:

ספורנו שמות יח:כז

וישלח משה את חותנו כי לא רצה ללכת עם ישראל לארץ, כאמרו לא אלך כי אם אל ארצי ואל מולדתי אלך (במדבר י, ל). וזה אולי מצד זקנתו כענין ברזלי באמרו ישוב נא עבדך ואמות בעירי עם קבר אבי ואמי (ש"ב יט, לח) אבל בני יתרו הלכו עם ישראל לארץ בלי ספק, כאמרו ובני קיני חותן משה עלו מעיר התמרים וכו' (שופטים א, טז) ועליהם אמר בלעם איתן מושבך כו' (במדבר כד, כא):

שכל טוב (בובר) שמות פרשת יתרו פרק יח:כז

וישלח משה את חותנו. ליווהו ושילחו לכבודו של עולם:

ילקוט שמעוני תורה פרשת יתרו [המתחיל ברמז רסח]

וישלח משה את חותנו [י"ח, כ"ז] ר' יהושע אומר שלחו מכבודו של עולם.

מכילתא דרבי ישמעאל יתרו - מסכתא דעמלק פרשה ב

וישלח משה את חותנו, ר' יהושע אומר, שלחו בכבודו של עולם;

עקידת יצחק שמות שער מג (פרשת יתרו)

ולפי זה עולה הכל כהוגן ונכתבו דברים כהויתן כי הנה יתרו חותן משה ובניו ואשתו באו קודם מתן תורה אל המדבר אשר הוא חונה שם הר האלדים אשר בו קבלו את התורה ומיד למחרת הקריב קרבנותיו נסתכל בענין המשפט ונתן העצה הנכונה הזאת ולא היה אפשר לשומה בפועל עד אחר מתן תורה ומיד כשנעשתה עצתו הלך לו בשנה שנייה. וכל טענות האומרים (זבחים קט"ז א) שאחר מתן תורה בא אין בהם ממש אחר שבטלה הגדולה מכלן והוא אומרו בכאן וישלח משה וגו' שדנין זמן שלוחו על כל הפרשה כלה ואינו כן כמו שביארנו היטב.